

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ**

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

Περιεχόμενα

Κατάλογος Ακρωνυμίων	3
Γλωσσάριο	4
1.1 Στόχος του Οδηγού Εφαρμογής	7
1.2. Διαδικασίες για την τροποποίηση του Οδηγού Εφαρμογής	7
2. Περιγραφή του Προγράμματος Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα	8
2.1 Στόχος	8
2.2 Οι πυλώνες του Ε.Ε.Ε.	8
2.3 Ωφελούμενες Μονάδες	9
2.3.1 Εξαιρέσεις από την Υπαγωγή στο Πρόγραμμα	9
3. Καθορισμός Ένταξης στο Ε.Ε.Ε.	10
3.1 Κριτήρια Ένταξης στο Ε.Ε.Ε.	10
3.1.1 Εισοδηματικά κριτήρια:	10
3.1.2 Περιουσιακά κριτήρια	11
3.1.3 Κριτήρια διαμονής	13
4. Καθορισμός ποσού εισοδηματικής ενίσχυσης	14
4.1. Εγγυημένο ποσό	14
4.2. Δηλούμενο εισόδημα	15
5. Διαδικασία Ένταξης στο Πρόγραμμα	19
5.1. Υποβολή της Αίτησης	19
5.1.1.α) Υποβολή της αίτησης απευθείας από τον αιτούντα:	20
5.1.1.β) Υποβολή της αίτησης μέσω των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας:	20
5.1.2. Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών	21
5.1.3. Εκτύπωση της πράξης έγκρισης μετά την οριστική υποβολή και έγκριση της αίτησης	21
5.2. Επεξεργασία της αίτησης	21
6. Απαιτούμενα δικαιολογητικά	23
7. Υποχρεώσεις της ωφελούμενης μονάδας	25
8. Χρόνος, τρόπος και διάρκεια καταβολής	26
9. Αναστολή καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης	27
10. Ανάκληση της πράξης έγκρισης	28
11. Αχρεωστήτως καταβληθέντα - Αναδρομικότητα πληρωμών	30
Παράρτημα I: Εισηγήσεις για αναδρομική καταβολή ή αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων (αναστολή αίτησης από Κοινωνική Υπηρεσία ή Κέντρο Κοινότητας) και Ενδικοφανείς προσφυγές	31
Παράρτημα II: Χορήγηση Κωδικών	33
Παράρτημα III:	34
Ενδεικτικός Κατάλογος Εισοδημάτων/Επιδομάτων/Αποζημιώσεων	34

Κατάλογος Ακρωνυμίων

ΓΓΠΣΔΔ	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης
ΔΙΑΣ	Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.
ΗΔΙΚΑ	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.
ΕΕΕ	Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Δ.ΥΠ.Α	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης
Οδηγός	Οδηγός Εφαρμογής
ΥΚΟΙΣΟ	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
ΟΠΕΚΑ	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Γλωσσάριο

Αιτών	Αναφέρεται στο ενήλικο άτομο που έχει υποβάλει αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.
Ανήλικα μέλη	Τα μέλη του νοικοκυριού έως 18 ετών.
Απροστάτευτα τέκνα	Τα ανήλικα μέλη του νοικοκυριού που είναι ορφανά και από τους δύο γονείς ή που κανείς γονέας δεν μπορεί να ασκήσει τη γονική τους μέριμνα, λόγω ασθένειας, αναπηρίας, κράτησης ή στρατιωτικής θητείας και που η επιμέλειά τους έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση σε μέλος του νοικοκυριού.
Άστεγοι	Τα άτομα που διαβιούν στο δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα δύναται να είναι δικαιούχοι του προγράμματος, με την προϋπόθεση ότι έχουν καταγραφεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας ή κάνουν χρήση των Υπνωτηρίων, Ξενώνων Μεταβατικής Φιλοξενίας και Ξενώνων γυναικών θυμάτων βίας που λειτουργούν στους Δήμους. Οι άστεγοι, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της ΚΥΑ, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής προστίμου λόγω μη τήρησης της προθεσμίας για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης Ε1. Η διαπίστωση της έλλειψης στέγης δεν δύναται να τεκμηριωθεί μόνο μέσω του εντύπου της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.
Δηλούμενο Εισόδημα	Αναφέρεται στο συνολικό πραγματικό εισόδημα του νοικοκυριού από κάθε πηγή προέλευσης, προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση, (συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των επιδομάτων και άλλων ενισχύσεων, καθώς και του εισοδήματος που απαλλάσσεται από το φόρο ή φορολογείται με ειδικό τρόπο), κατά τους έξι (6) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης για ένταξη στο πρόγραμμα ΕΕΕ. Από το δηλούμενο εισόδημα εξαιρούνται τα παρακάτω: α) το επίδομα αναδοχής, β) τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που καταβάλλονται από το κράτος, γ) η οικονομική ενίσχυση που χορηγείται στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149) σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών, δ) το ειδικό βοήθημα της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α'79) που χορηγείται σε όσους εξέτισαν ποινή στερητική της ελευθερίας τους, ε) το επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης που καταβάλλεται σε ανέργους καθώς και στ) το σύνολο του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας για δύο (2) περιόδους ενίσχυσης στις περιπτώσεις αυτονόμεσης φιλοξενούμενων σε ξενώνες μεταβατικής φιλοξενίας, ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας και σε υπνωτήρια, λόγω ένταξης στην αγορά εργασίας.
Δικαιούχος	Το ενήλικο άτομο που έχει υποβάλλει την αίτηση για λογαριασμό του νοικοκυριού, η οποία έχει εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο του ΟΠΕΚΑ.
Δυνάμενοι για εργασία	Οι δικαιούχοι του Ε.Ε.Ε. ηλικίας 18 έως 65 ετών που δεν ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στους μη δυνάμενους για εργασία δικαιούχους (βλ. παρακάτω).
Εγγυημένο ποσό	Το ποσό στο οποίο εγγυάται το πρόγραμμα ότι θα ανέρχεται το εισόδημα κάθε νοικοκυριού, ανάλογα με τον αριθμό και την ηλικία των μελών του, μετά την καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Ε.Ε.Ε.

Εισόδημα που υπολογίζεται για την ένταξη στο Πρόγραμμα	Αναφέρεται στο εισόδημα που υπολογίζεται για την ωφελούμενη μονάδα που υποβάλλει αίτηση. Το εισόδημα δεν περιλαμβάνει: το 20% του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας.
Έντυπο συναίνεσης	Το έντυπο που βρίσκεται αναρτημένο στον διαδικτυακό ιστότοπο του προγράμματος και υπογράφεται (με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής, πλην του αιτούντος/της αιτούσας που υποβάλει την αίτηση με αυτοπρόσωπη παρουσία καθώς και λοιπών ενήλικων μελών του νοικοκυριού εφόσον προσέρχονται επίσης αυτοπροσώπως) από όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού, πριν την υποβολή της αίτησης στο Δήμο ή στο Κέντρο Κοινότητας. Με την υπογραφή του εντύπου συναίνεσης τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού δηλώνουν ότι συναινούν στο σύνολο των διασταυρώσεων που θα πραγματοποιηθούν για την επιβεβαίωση των στοιχείων τους. Το έντυπο συναίνεσης είναι απαραίτητο και στην περίπτωση που υποβάλλεται αίτηση από μονοπρόσωπο νοικοκυριό και σε κάθε νέα υποβολή αιτήσεως.
Κοινωνική έρευνα	Κοινωνική έρευνα είναι η διαδικασία της διερεύνησης των συνθηκών διαβίωσης των ωφελούμενων μονάδων (π.χ. διαπίστωση αστεγιάς), που διενεργείται από Κοινωνικό Λειτουργό και μπορεί να περιλαμβάνει επιτόπιες επισκέψεις, κατά περίπτωση, ενώ διεξάγεται συνήθως στο πλαίσιο της εκπόνησης ενός σχεδίου δράσης κοινωνικής ένταξης.
Μη δυνάμενοι για εργασία	Οι δικαιούχοι που δεν μπορούν να εργαστούν. Περιλαμβάνονται δικαιούχοι που ανήκουν στις εξής κατηγορίες: ΑμεΑ, τα οποία: α) σύμφωνα με την γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας έχουν κριθεί ανίκανα για εργασία, ή β) δηλώνουν, προσκομίζοντας και πιστοποιητικό του ποσοστού αναπηρίας από την επιτροπή Πιστοποίησης αναπηρίας, στο σχετικό πεδίο της αίτησης για ένταξη στο Ε.Ε.Ε., «ανίκανα για εργασία». Φοιτητές προγραμμάτων πλήρους φοίτησης, μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών, όσοι συμμετέχουν σε επαγγελματικά εκπαιδευτικά προγράμματα χωρίς εργασιακή σχέση.
Μηνιαίο ποσό εισοδηματικής ενίσχυσης	Αναφέρεται στο χρηματικό ποσό που λαμβάνει κάθε ωφελούμενη μονάδα σε μηνιαία βάση. Υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του εξαπλάσιου ύψους του Εγγυημένου Ποσού και του εξαμηνιαίου δηλούμενου Εισοδήματος, όπως αυτό υπολογίζεται για την ένταξη στο πρόγραμμα, διαιρούμενη δια έξι.
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	Κάθε ενήλικο άτομο που διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Μονογονεϊκές οικογένειες	<p>Στις μονογονεϊκές οικογένειες, δηλαδή σε εκείνες στις οποίες ένας μόνος γονέας (άγαμος, σε χηρεία ή διαζευγμένος ή σε διάσταση ή λόγω κράτησης του έτερου γονέα σε σωφρονιστικό κατάστημα) ασκεί κατ' αποκλειστικότητα εν τοις πράγμασι ή μετά από σχετική ανάθεση με δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την προσωρινή ή μόνιμη επιμέλεια ενός ή περισσότερων ανήλικων τέκνων, για τις ανάγκες υπολογισμού του εγγυημένου ποσού το μεγαλύτερο σε ηλικία ανήλικο μέλος λογίζεται ως ενήλικας. Επιπλέον, για τις ανάγκες του προγράμματος, το νοικοκυριό θα πρέπει να απαρτίζεται αποκλειστικά:</p> <p>ή από τα μέλη της μονογονεϊκής οικογένειας</p> <p>ή από τον γονέα και ενήλικο τέκνο για το οποίο προσκομίζεται απόφαση δικαστικής συμπαράστασης</p> <p>ή από τον γονέα και ένα ή περισσότερα ανήλικα τέκνα, καθώς και από έτερο ενήλικο μέλος για το οποίο προσκομίζεται απόφαση δικαστικής συμπαράστασης.</p>
Περίοδος ενίσχυσης	<p>Η περίοδος των έξι μηνών, κατά του οποίους χορηγείται το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης.</p>
Πολυπρόσωπο νοικοκυριό	<p>Όλα τα άτομα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, με την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής τους.</p>
Φιλοξενούμενα Μέλη του Νοικοκυριού	<p>Το πολυπρόσωπο νοικοκυριό δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια. Η φιλοξενία πρέπει να έχει δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση. Όταν ένα νοικοκυριό περιλαμβάνει φιλοξενούμενα μέλη, ο αιτών οφείλει να υποβάλει αίτηση αποκλειστικά και μόνο μέσω των δήμων, ή των Κέντρων Κοινότητας.</p>
Ωφελούμενη μονάδα	<p>Αναφέρεται στα μονοπρόσωπα ή πολυπρόσωπα νοικοκυριά, όπως ορίστηκαν ανωτέρω, ή τις κατηγορίες αστέγων που περιγράφηκαν ανωτέρω και πληρούν τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα».</p>

1. Εισαγωγή

1.1 Στόχος του Οδηγού Εφαρμογής

Ο Οδηγός Εφαρμογής (Οδηγός) καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις που ρυθμίζουν την υλοποίηση του Προγράμματος Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.

Ο Οδηγός αποτελείται από 11 ενότητες:

1. Εισαγωγή
2. Περιγραφή του προγράμματος Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα
3. Καθορισμός κριτηρίων ένταξης
4. Καθορισμός εισοδηματικής ενίσχυσης
5. Διαδικασία υποβολής της αίτησης
6. Απαιτούμενα δικαιολογητικά
7. Υποχρεώσεις των δικαιούχων
8. Χρόνος, τρόπος και διάρκεια καταβολής
9. Αναστολή καταβολής εισοδηματικής ενίσχυσης
10. Ανάκληση της πράξης έγκρισης
11. Αχρεωστήτως καταβληθέντα – Αναδρομικότητα πληρωμών

1.2. Διαδικασίες για την τροποποίηση του Οδηγού Εφαρμογής

Ο Οδηγός μπορεί να τροποποιείται προκειμένου να προσαρμόζεται στις αλλαγές των προϋποθέσεων ή των όρων του Προγράμματος που ενδέχεται να επέλθουν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του. Η Διεύθυνση Καταπολέμησης της Φτώχειας είναι επιφορτισμένη με την επικαιροποίηση του Οδηγού.

2. Περιγραφή του Προγράμματος Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

Οι στόχοι, το κόστος και οι προϋποθέσεις του Προγράμματος Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (Ε.Ε.Ε.) ορίζονται στην υπ' αριθμ. Δ13/οικ. 53923/23-7-2021 κοινή υπουργική απόφαση «Τροποποίηση των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής του προγράμματος Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα» (Β'3359 και διόρθωση σφάλματος Β'3554), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

2.1 Στόχος

Το πρόγραμμα Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα είναι ένα προνοιακό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και **απευθύνεται σε νοικοκυριά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας.**

2.2 Οι πυλώνες του Ε.Ε.Ε.

Το πρόγραμμα συνδυάζει τρεις πυλώνες:

- 1. Εισοδηματική ενίσχυση:** Η παροχή χρηματικής ενίσχυσης στο ωφελούμενο νοικοκυριό (βλ. Ενότητα 4).
- 2. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ένταξης:** Οι δικαιούχοι, κατά περίπτωση και ανάλογα με τις ανάγκες τους, θα διασυνδέονται με άλλες κοινωνικές υπηρεσίες και προγράμματα, με την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια ένταξης έκαστου προγράμματος.

Ορισμένες από αυτές τις υπηρεσίες περιλαμβάνουν, ενδεικτικά,

- ✓ Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανασφαλιστών.
- ✓ Παραπομπή και ένταξη σε δομές και υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και υποστήριξης.
- ✓ Ένταξη σε προγράμματα και κοινωνικές δομές για την αντιμετώπιση της φτώχειας.
- ✓ Ένταξη σε προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους.
- ✓ Κοινωνικό τιμολόγιο παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας.
- ✓ Κοινωνικό τιμολόγιο παρόχων ύδρευσης.
- ✓ Κοινωνικό τιμολόγιο Δήμων και Δημοτικών Επιχειρήσεων.

- 3. Υπηρεσίες ενεργοποίησης:** Οι δικαιούχοι και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού, εφόσον δύνανται να εργαστούν και δεν εργάζονται, προωθούνται σε δράσεις που στοχεύουν στην ένταξη ή επανένταξη τους στην αγορά εργασίας μέσω υπηρεσιών απασχόλησης και μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- ✓ Την κάλυψη προτεινόμενης θέσης εργασίας.
- ✓ Τη συμμετοχή σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας.
- ✓ Τη συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.
- ✓ Τη συμμετοχή σε προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας.
- ✓ Την ένταξη ή την επιστροφή στο εκπαιδευτικό σύστημα και στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας.

Οι δικαιούχοι και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού που δύνανται να εργαστούν και δεν διαθέτουν κάρτα ανεργίας, **εγγράφονται υποχρεωτικά**, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, στο μητρώο ανέργων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), **μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τον μήνα έγκρισής τους στο Ε.Ε.Ε.** Επιπλέον, οι δικαιούχοι και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού, που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ανέργων της (Δ.ΥΠ.Α.), επισκέπτονται όποτε κληθούν, σε προκαθορισμένη από τη (Δ.ΥΠ.Α.), την ημερομηνία, τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (Κ.Π.Α.2) που εξυπηρετούν το Δήμο διαμονής τους και συνεργάζονται με τους Εργασιακούς Συμβούλους για την παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης προσέγγισης.

2.3 Ωφελούμενες Μονάδες

Ωφελούμενες μονάδες είναι **τα νοικοκυριά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και οι άστεγοι:**

- A. Μονοπρόσωπο νοικοκυριό:** το νοικοκυριό που αποτελείται από ένα ενήλικο άτομο που διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.
- B. Πολυπρόσωπο νοικοκυριό:** το νοικοκυριό που αποτελείται από όλα τα άτομα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, με την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Σε περίπτωση που η φιλοξενία δεν είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, δεν υπάρχει δυνατότητα ένταξης στο Ε.Ε.Ε. για το φιλοξενούμενο άτομο ή τη φιλοξενούμενη οικογένεια.
- ✓ Υπογραμμίζεται ότι στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τύπου διαμονής τους. Σε αυτή την περίπτωση, ακόμα και αν το τέκνο σπουδάζει σε τόπο διαφορετικό από εκείνον στον οποίο διαμένουν οι γονείς του, θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα που υποβάλλουν οι γονείς.
 - ✓ Επιπλέον, στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα μέλη που εκπληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία.
- Γ. Άστεγοι:** τα άτομα που διαβιούν στο δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, με την προϋπόθεση ότι έχουν καταγραφεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας ή κάνουν χρήση Υπνωτηρίων, Ξενώνων Μεταβατικής Φιλοξενίας και Ξενώνων γυναικών θυμάτων βίας που λειτουργούν στους Δήμους. Η διαπίστωση της έλλειψης στέγης δεν δύναται να τεκμηριωθεί μόνο μέσω του εντύπου της φορολογικής δήλωσης. Ωστόσο, οι άστεγοι, εφόσον πληρούν την ανωτέρω προϋπόθεση, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής προστίμου λόγω μη τήρησης της προθεσμίας για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης Ε1.
- ✓ Υπογραμμίζεται ότι σε περίπτωση που οι κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας δεν δύνανται να καταγράψουν τους άστεγους, οι τελευταίοι δεν μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα.
 - ✓ Επισημαίνεται, επίσης, πως οι ωφελούμενοι των προγραμμάτων «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» που δεν έχουν ενταχθεί στον πυλώνα εργασιακής επανένταξης, εντάσσονται, κατόπιν υποβολής αίτησης στο Ε.Ε.Ε., σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 της ΚΥΑ.

2.3.1 Εξαιρέσεις από την Υπαγωγή στο Πρόγραμμα

Οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων **εξαιρούνται** από την ένταξη στο πρόγραμμα εισοδηματικής ενίσχυσης του Ε.Ε.Ε.:

- ✓ Άτομα τα οποία φιλοξενούνται ή περιθάλπονται σε Μονάδες Κλειστής Φροντίδας ή σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης.
- ✓ Άτομα, τα οποία φιλοξενούνται σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (οικοτροφεία, ξενώνες κτλ), ή είναι δικαιούχοι του προγράμματος Προστατευμένων Διαμερισμάτων του αρ.9 του ν. 2716/99.
- ✓ Άτομα τα οποία φιλοξενούνται σε Μονές.
- ✓ Άτομα που κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα.
- ✓ Άτομα που διαμένουν στο εξωτερικό.

3. Καθορισμός Ένταξης στο Ε.Ε.Ε.

3.1 Κριτήρια Ένταξης στο Ε.Ε.Ε.

Τα νοικοκυριά που υποβάλουν αίτηση για το Ε.Ε.Ε. μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, εφόσον πληρούν **ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ** τρεις κατηγορίες κριτηρίων:

- A. Εισοδηματικά κριτήρια
- B. Περιουσιακά κριτήρια
- Γ. Κριτήρια διαμονής

Εάν έστω και μια κατηγορία κριτηρίων δεν πληρείται, τότε το νοικοκυριό δεν μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα.

3.1.1 Εισοδηματικά κριτήρια:

Το εισόδημα (όπως υπολογίζεται για τους σκοπούς της ένταξης στο Ε.Ε.Ε. – βλ. ορισμούς Δηλούμενου Εισοδήματος και Εισοδήματος που υπολογίζεται για την ένταξη στο Πρόγραμμα, Γλωσσάριο, του παρόντος) του νοικοκυριού κατά τους τελευταίους έξι μήνες πριν την υποβολή της αίτησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξαπλάσιο του εγγυημένου ποσού για κάθε τύπο νοικοκυριού.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η αύξηση του 8% ισχύει για όσες αιτήσεις εγκριθούν από 1-12-2023 και έπειτα.

Το **εγγυημένο ποσό** ορίζεται ως ακολούθως:

- ✓ **216 ευρώ** το μήνα για μονοπρόσωπο νοικοκυριό
- ✓ **108 ευρώ** για κάθε επιπλέον ενήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 50% προστίθεται στο βασικό ποσό)
- ✓ **54 ευρώ** για κάθε ανήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 25% προστίθεται στο βασικό ποσό)

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται *παραδείγματα* υπολογισμού του εξαπλάσιου ύψους του εγγυημένου ποσού, ανάλογα με τη σύνθεση του νοικοκυριού (το μηνιαίο εγγυημένο ποσό είναι σε παρένθεση). Το συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού, μετά την καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Ε.Ε.Ε., δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τα κάτωθι ποσά:

Πίνακας 1: Παραδείγματα του εξαπλάσιου εγγυημένου ποσού για διαφορετικές ωφελούμενες μονάδες	
Σύνθεση ωφελούμενης μονάδας	Εξαμηνιαίο Εισόδημα
Ενήλικας	$(216 \text{ €}) * 6 = 1.296 \text{ €}$
Ενήλικας με ένα ανήλικο τέκνο (μονογονεϊκή)	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €}) * 6 = 1.944 \text{ €}$
Ζευγάρι χωρίς τέκνα	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €}) * 6 = 1.944 \text{ €}$
Ζευγάρι με ένα ανήλικο τέκνο	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €} + 54 \text{ €}) * 6 = 2.268 \text{ €}$
Ζευγάρι με δύο ανήλικα τέκνα	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €} + 54 \text{ €} + 54 \text{ €}) * 6 = 2.592 \text{ €}$
Ενήλικας με ένα ακόμα ενήλικο μέλος	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €}) * 6 = 1.944 \text{ €}$
Ζευγάρι με ένα ενήλικο μέλος	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €} + 108 \text{ €}) * 6 = 2.592 \text{ €}$
Ζευγάρι με ένα ενήλικο μέλος και ένα ανήλικο τέκνο	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €} + 108 \text{ €} + 54 \text{ €}) * 6 = 2.916 \text{ €}$
Ενήλικας με δύο ανήλικα τέκνα (μονογονεϊκή)	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €} + 54 \text{ €}) * 6 = 2.268 \text{ €}$
Ενήλικας με δύο απροστάτευτα τέκνα	$(216 \text{ €} + 108 \text{ €} + 108 \text{ €}) * 6 = 2.592 \text{ €}$

- ✓ Για κάθε επιπλέον μέλος προστίθεται το εξαπλάσιο του αντίστοιχου εγγυημένου ποσού.
- ✓ Για κάθε επιπρόσθετο ενήλικα στην ωφελούμενη μονάδα: 648 € ανά εξάμηνο.
- ✓ Για κάθε επιπλέον τέκνο στην ωφελούμενη μονάδα: 324 € ανά εξάμηνο.

Το εξαμηνιαίο εισόδημα δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 5.832 ευρώ, ανεξαρτήτως του αριθμού των μελών του νοικοκυριού.

Δηλαδή, ακόμα και στην περίπτωση νοικοκυριού που αποτελείται π.χ. από 10 ενήλικα μέλη και σύμφωνα με τα ανωτέρω ποσά το εισόδημα τους κατά το τελευταίο εξάμηνο θα αντιστοιχούσε σε

$$(216 \text{ €} + 108 \text{ €} * 9) * 6 = 7.128 \text{ €}$$

εάν έχουν όντως εισπράξει αυτό το ποσό δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα.

3.1.2 Περιουσιακά κριτήρια

Εκτός από τα εισοδηματικά κριτήρια που προαναφέρθηκαν, τα νοικοκυριά πρέπει να πληρούν και τα κάτωθι περιουσιακά κριτήρια.

Ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό:

- ✓ Η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του νοικοκυριού δεν πρέπει να υπερβαίνει στο σύνολο της το ποσό των **90.000** ευρώ για το πρώτο άτομο, προσαυξανόμενη κατά **15.000** ευρώ για κάθε πρόσθετο μέλος του νοικοκυριού και με συνολικό ανώτατο όριο για κάθε ωφελούμενη μονάδα έως **150.000** ευρώ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Ας υποθέσουμε ότι ένα νοικοκυριό απαρτίζεται από ένα έγγαμο ζευγάρι, ένα πρόσθετο ενήλικο μέλος και ένα τέκνο. Η φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας που ανήκει σε όλα τα μέλη του νοικοκυριού δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των

$$(90.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €}) = 135.000 \text{ €}$$

Η πληροφορία για την φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας αντλείται αυτόματα από τις βάσεις δεδομένων της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. και εμφανίζεται στην πλατφόρμα της αίτησης για το Ε.Ε.Ε. Σε περίπτωση που ο αιτών ισχυρίζεται ότι η τρέχουσα αξία της ακίνητης περιουσίας του έχει μεταβληθεί, οφείλει να προσκομίσει δικαιολογητικό που να αποδεικνύει τη μεταβολή (βλ. Ενότητα 6 Απαιτούμενα δικαιολογητικά).

Κινητή περιουσία

α) Επιβατικά Ιδιωτικής Χρήσης - Μικτής Χρήσης αυτοκίνητα στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό:

- ✓ Η αντικειμενική δαπάνη των επιβατικών αυτοκινήτων Ιδιωτικής Χρήσης (Ι.Χ.), Μικτής Χρήσης (Μ.Χ.) του νοικοκυριού, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό δεν πρέπει να υπερβαίνει στο σύνολό της το ποσό των 6.000 ευρώ.

Η πληροφορία για την αντικειμενική αξία της κινητής περιουσίας αντλείται αυτόματα από τις βάσεις δεδομένων της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. και εμφανίζεται στην πλατφόρμα της αίτησης για το Ε.Ε.Ε. Σε περίπτωση που ο αιτών ισχυρίζεται ότι η τρέχουσα αξία της κινητής περιουσίας του έχει μεταβληθεί, οφείλει να προσκομίσει δικαιολογητικό που να αποδεικνύει τη μεταβολή (βλ. Ενότητα 6 του παρόντος, Απαιτούμενα δικαιολογητικά).

β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό):

- ✓ Το συνολικό ύψος των καταθέσεων του νοικοκυριού σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού, ή/και η τρέχουσα αξία μετοχών, ομολόγων, επενδύσεις, κτλ, όπως προκύπτουν από την τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια του κατωτέρω πίνακα για κάθε τύπο νοικοκυριού:

Πίνακας 3: Όρια καταθέσεων / μετοχών, ομολόγων κτλ. ανά σύνθεση νοικοκυριού	
Σύνθεση Νοικοκυριού	Όρια καταθέσεων/ μετοχών, ομολόγων κτλ.
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	4.800 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με ένα ανήλικο μέλος	7.200 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με δύο ανήλικα μέλη	8.400 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες ή δύο ενήλικες και δύο ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τρία ανήλικα μέλη	9.600 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικες και τρία ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τέσσερα ανήλικα μέλη	10.800 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τέσσερις ενήλικες ή δύο ενήλικες και τέσσερα ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με πέντε ανήλικα μέλη	12.000 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από τέσσερις ενήλικες και 1 ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικες και πέντε ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με έξι ανήλικα μέλη	13.200 €
Νοικοκυριό που αποτελείται από πέντε ενήλικες ή δύο ενήλικες και έξι ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με επτά ανήλικα μέλη	14.400 €

Ως ανώτατο όριο καταθέσεων ορίζεται το ποσό των **14.400 €**, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Υπογραμμίζεται ότι δεν υπάρχει δυνατότητα προσκόμισης δικαιολογητικών για τεκμηρίωση μεταβολής στις καταθέσεις του νοικοκυριού. Αυτό σημαίνει ότι ο έλεγχος γίνεται βάσει του ανώτατου ποσού καταθέσεων που είχε το νοικοκυριό κατά τη διάρκεια του έτους που αντιστοιχεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση (π.χ. κατά την έναρξη του προγράμματος - Φεβρουάριος 2017 - δηλώνονται οι καταθέσεις του έτους 2015, ενώ την ημερομηνία αναθεώρησης του παρόντος οδηγού - Δεκέμβριος 2023 - δηλώνονται οι καταθέσεις του έτους 2022) και όχι βάσει της τρέχουσας κατάστασης.

γ) Περιουσιακό τεκμήριο:

- ✓ Το συνολικό ποσό από τόκους καταθέσεων των μελών του νοικοκυριού σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού, το οποίο αντιστοιχεί στην τελευταία πράξη προσδιορισμού φόρου, δεν μπορεί να υπερβαίνει ετησίως το ποσό που προκύπτει από τον κατωτέρω μαθηματικό τύπο:

$$\text{Ετήσιος τόκος} = \text{όριο καταθέσεων για κάθε τύπο νοικοκυριού} * \text{μέσο ετήσιο καταθετικό επιτόκιο} / 100$$

Ως έτος υπολογισμού του μέσου καταθετικού επιτοκίου ορίζεται εκείνο το οποίο αντιστοιχεί στην τελευταία πράξη προσδιορισμού φόρου.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Υπογραμμίζεται ότι δεν υπάρχει δυνατότητα προσκόμισης δικαιολογητικών για τεκμηρίωση μεταβολής στους τόκους καταθέσεων του νοικοκυριού. Αυτό σημαίνει ότι ο έλεγχος γίνεται βάσει του τι έχει δηλώσει ο αιτών στα αντίστοιχα πεδία της τελευταίας εκκαθαρισμένης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και όχι βάσει της τρέχουσας κατάστασης.

δ) Περιουσιακά κριτήρια αποκλεισμού:

Δεν γίνονται δεκτές αιτήσεις νοικοκυριών, τα μέλη των οποίων, βάσει της τελευταίας εκκαθαρισμένης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος:

- ✓ εμπίπτουν στις διατάξεις του φόρου πολυτελείας,
- ✓ δηλώνουν δαπάνες για αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής,
- ✓ (δηλώνουν δαπάνες για δίδακτρα σε ιδιωτικά σχολεία,
- ✓ δηλώνουν δαπάνες για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό,

όπως αυτές προσδιορίζονται στους αντίστοιχους κωδικούς του εντύπου Ε1.

3.1.3 Κριτήρια διαμονής

Ο αιτών καθώς και όλα τα μέλη της μονάδας που υποβάλλει την αίτηση πρέπει να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια.

Ειδικά για τους αλλοδαπούς, στην περίπτωση που η άδεια διαμονής δεν δύναται να βεβαιωθεί ηλεκτρονικά μέσω διαλειτουργικότητας των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων, προκειμένου να τεκμηριωθεί η νομιμότητα και η μονιμότητα της διαμονής, απαιτείται η προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών που περιγράφονται στην Ενότητα 6 του παρόντος, «Απαιτούμενα δικαιολογητικά».

4. Καθορισμός ποσού εισοδηματικής ενίσχυσης

Το ποσό εισοδηματικής ενίσχυσης είναι το ποσό που υπολογίζεται ότι θα λάβει ένα νοικοκυριό, μόλις κριθεί ότι είναι επιλέξιμο για ένταξη στο πρόγραμμα Ε.Ε.Ε.. Το ποσό διαφοροποιείται ανάλογα με το δηλούμενο εισόδημα, τον αριθμό και την ηλικία των μελών του νοικοκυριού.

- ✓ Τα ποσά της εισοδηματικής ενίσχυσης για τις ωφελούμενες μονάδες υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του εξαπλάσιου ύψους του εγγυημένου ποσού και εξαμηνιαίου δηλούμενου εισοδήματος, όπως αυτό υπολογίζεται για τους σκοπούς της ένταξης στο πρόγραμμα, διαιρούμενη δια του έξι.

4.1. Εγγυημένο ποσό

Το εγγυημένο ποσό ορίζεται ως ακολούθως

- ✓ 216 ευρώ το μήνα για μονοπρόσωπο νοικοκυριό
- ✓ 108 ευρώ για κάθε επιπλέον ενήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 50% προστίθεται στο βασικό ποσό)
- ✓ 54 ευρώ για κάθε ανήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 25% προστίθεται στο βασικό ποσό)

Το παρακάτω πλαίσιο παρέχει ένα παράδειγμα του πώς υπολογίζεται το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης.

Πλαίσιο 1: Καθορισμός της Μηνιαίας Εισοδηματικής Ενίσχυσης - Παράδειγμα

Ας υποθέσουμε ότι μία ωφελούμενη μονάδα απαρτίζεται από ένα ζευγάρι και ένα ανήλικο τέκνο και ότι το συνολικό εισόδημα που υπολογίζεται για τους σκοπούς της ένταξης στο πρόγραμμα ανέρχεται σε 1.296 ευρώ (δηλαδή, κατόπιν αφαίρεσης του 20% από τυχόν εισόδημα που προέρχεται από «μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωνικού εργασιών ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας»):

- ✓ Κατώφλι/Εγγυημένο Ποσό: $(216 \text{ €} + 108 \text{ €} + 54 \text{ €}) * 6 = 2.268 \text{ €}$
- ✓ Μηνιαίο ποσό εισοδηματικής ενίσχυσης: $(2.268 \text{ €} - 1.296 \text{ €})/6 = 162 \text{ €}$

Το ανώτατο ποσό που θα λάβει ένα νοικοκυριό ανάλογα με τη σύνθεση του (το ποσό που θα λάβει, δηλαδή, σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια του τελευταίου εξαμήνου δεν είχε καθόλου εισοδήματα), αποτυπώνεται στο παρακάτω σχήμα:

Σχήμα 1. Ανώτατο Μηνιαίο Ποσό Εισοδηματικής Ενίσχυσης

- Το ανώτατο μηνιαίο ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης είναι **216 €** για ένα άτομο
- Συν **108 €** για τον/την σύζυγο ή/και για κάθε ενήλικο μέλος (άνω των 18)
Επιπλέον συν
 - **54 €** για κάθε ανήλικο μέλος
 - **108 €** για το πρώτο ανήλικο τέκνο σε μονογονεϊκή οικογένεια
 - **108 €** για κάθε απροστάτευτο τέκνο

432€
(=216+108+54+54)

216€

648€
(=216+108+54+54+108+108)

324€
(=216+108)

378€
(=216+108+54)

Ως ανώτατο όριο του εγγυημένου ποσού ορίζονται τα 972 ευρώ μηνιαίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Στην περίπτωση νοικοκυριού που έχει μηδενικό εισόδημα, αποτελείται π.χ. από 10 ενήλικα μέλη και σύμφωνα με τα ανωτέρω ποσά για κάθε κατηγορία θα έπρεπε να λαμβάνει:

- 216 ευρώ το πρώτο μέλος και
- 9*108 ευρώ τα υπόλοιπα εννέα μέλη,
- δηλαδή συνολικά 1.188 ευρώ,
- σύμφωνα με το ανώτατο όριο θα λάβει 972 ευρώ μηνιαίως.

Για τις μονογονεϊκές οικογένειες, δηλαδή εκείνες στις οποίες ο ένας γονέας είναι άγαμος, σε χηρεία ή σε διάσταση ή διαζευγμένος ή λόγω κράτησης του έτερου γονέα σε σωφρονιστικό κατάστημα και ασκεί κατ' αποκλειστικότητα εν τοις πράγμασι ή μετά από σχετική ανάθεση βάσει δικαστικής απόφασης ή συμβολαιογραφικής πράξης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την προσωρινή ή μόνιμη επιμέλεια ενός ή περισσότερων ανήλικων τέκνων:

- ✓ το μεγαλύτερο σε ηλικία ανήλικο μέλος λογίζεται ως ενήλικας για τον υπολογισμό του εγγυημένου ποσού.
- ✓ για τις ανάγκες του προγράμματος, το νοικοκυριό θα πρέπει να απαρτίζεται **αποκλειστικά**:
- ✓ ή από τα μέλη της μονογονεϊκής οικογένειας
- ✓ ή από τον γονέα και ενήλικο τέκνο για το οποίο προσκομίζεται απόφαση δικαστικής συμπαράστασης
- ✓ ή από τον γονέα και ένα ή περισσότερα ανήλικα τέκνα, καθώς και από έτερο ενήλικο μέλος για το οποίο προσκομίζεται απόφαση δικαστικής συμπαράστασης.

Για τα νοικοκυριά με απροστάτευτο/α τέκνο/α, δηλαδή με ανήλικο/α μέλος/η που είναι ορφανό/ά και από τους δύο γονείς ή που κανείς γονέας δεν μπορεί να ασκήσει την επιμέλειά τους λόγω ασθενείας, αναπηρίας, κράτησης ή στρατιωτικής θητείας και που αυτή έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση σε μέλος του νοικοκυριού:

- ✓ για τις ανάγκες υπολογισμού του εγγυημένου ποσού κάθε απροστάτευτο τέκνο λογίζεται ως ενήλικας.

4.2. Δηλούμενο εισόδημα

Παρακάτω επεξηγούνται οι τύποι των εισοδημάτων που θα δηλωθούν στην αίτηση και ο τρόπος υπολογισμού του συνολικού εισοδήματος:

- ✓ Το δηλούμενο εισόδημα αναφέρεται στο εισόδημα που αποκτήθηκε από κάθε μέλος της ωφελούμενης μονάδας κατά τους 6 μήνες πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης.
- ✓ Στην αίτηση δηλώνονται τα ακόλουθα εισοδήματα:
 - Το συνολικό πραγματικό εισόδημα από κάθε πηγή προέλευσης (ημεδαπής και αλλοδαπής)- προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση.
 - Το σύνολο των επιδομάτων και άλλων ενισχύσεων που έλαβαν τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας, καθώς και το εισόδημα που απαλλάσσεται από το φόρο ή φορολογείται με ειδικό τρόπο.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε περίπτωση που δεν αντλούνται εισοδηματικά στοιχεία από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων με τις οποίες διασυνδέεται η πλατφόρμα του Ε.Ε.Ε. για τους έξι μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης, στην αίτηση εμφανίζεται *προσυμπληρωμένο το εισόδημα που εισπράχθηκε κατά το έτος που αφορά η τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, διαιρεμένο δια του δύο (βλ. πλαίσιο 2)*. Σε περίπτωση που ο αιτών το αμφισβητεί, προσκομίζει δικαιολογητικό που να αποδεικνύει ότι δεν εισέπραξε το ανάλογο ποσό κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν την υποβολή της αίτησης (πχ αντίγραφα

μισθοδοσίας, επιστολή απόλυσης, εγγραφή στο Μητρώο ανέργων της Δ.ΥΠ.Α.). Δεν υπάρχει δυνατότητα αλλαγής του πεδίου χωρίς την προσκόμιση δικαιολογητικού, με μοναδικές εξαιρέσεις τις περιπτώσεις που:

α) το πεδίο δεν είναι προσυμπληρωμένο, οπότε ο αιτών (ή ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας για λογαριασμό του αιτούντος), είτε το αφήνει μηδενικό, είτε συμπληρώνει τυχόν εισοδήματα που εισέπραξε το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και

β) το ποσό που δηλώνει ο πολίτης είναι μεγαλύτερο από αυτό που εμφανίζεται προσυμπληρωμένο.

Το εισόδημα δεν περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- ✓ το 20% του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας.
- ✓ το επίδομα αναδοχής και τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που καταβάλλονται από το κράτος.
- ✓ την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149) σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών.
- ✓ το ειδικό βοήθημα της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α'79) που χορηγείται σε όσους εξέτισαν ποινή στέρησης της ελευθερίας τους.
- ✓ το επίδομα που καταβάλλεται σε ανέργους δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α'88) - (επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης που καταβάλλεται σε ανέργους της διάταξης του άρθρου 65 του ν. 4520/2018).
- ✓ το σύνολο του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας για δύο (2) περιόδους ενίσχυσης στις περιπτώσεις αυτονόμησης φιλοξενούμενων σε ξενώνες μεταβατικής φιλοξενίας, ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας και σε υπνωτήρια, λόγω ένταξης στην αγορά εργασίας.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η αφαίρεση του 20% του καθαρού εισοδήματος πραγματοποιείται αυτόματα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα και δεν υπολογίζεται/συμπληρώνεται από τον αιτούντα ή από τους υπαλλήλους των Δήμων/Κέντρων Κοινότητας.

Στο πλαίσιο 2 παρουσιάζεται παράδειγμα υπολογισμού του συνολικού εισοδήματος για την ένταξη στο Ε.Ε.Ε. νοικοκυριού, μέλος του οποίου εμφάνιζε στην τελευταία του φορολογική δήλωση εισοδήματα από εργασία.

Πλαίσιο 2: Παράδειγμα Υπολογισμού Συνολικού Εισοδήματος για τον Καθορισμό της Ένταξης στο Ε.Ε.Ε.

Ας υποθέσουμε ότι η ωφελούμενη μονάδα απαρτίζεται από ένα ζευγάρι με 1 ανήλικο τέκνο και ένα πρόσθετο ενήλικο μέλος (για παράδειγμα έναν ανιόντα και όλοι διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη). Ο παρακάτω πίνακας δείχνει το εισόδημα του κάθε ατόμου για το προηγούμενο έτος.

Πηγή εισοδήματος	Του συζύγου	Της συζύγου	Του τέκνου	Του Ανιόντος	ΣΥΝΟΛΟ
Ακαθάριστο εισόδημα					
Μισθωτές υπηρεσίες, εισόδημα που αποκτήθηκε από προγράμματα κοινωνικού εργασιών ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας	0 €	€ 2.000	€ 0	€ 0	2.000€- 20%= 2.000 €- 400€= 1.600 €
Συντάξεις	0 €	0 €	0 €	2.760 €	€ 2.760
Γεωργικές δραστηριότητες	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Εμπορικές επιχειρήσεις	500 €	0 €	0 €	0 €	500 €
Ελευθέρια επαγγέλματα	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Ακίνητη περιουσία	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Κεφάλαιο	50 €	0 €	0 €	0 €	50 €
Εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Εισόδημα από επιδόματα που δεν φορολογούνται					
Οικογενειακό επίδομα	€ 480	€ 0	€ 0	€ 0	480 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ	ΕΙΣΟΔΗΜΑ				5.390 €

Το συνολικό εισόδημα του ανωτέρω νοικοκυριού είναι **5.390 € ετησίως**, ή **2.695 € ανά εξάμηνο**, το οποίο είναι κάτω από το ποσό που αντιστοιχεί στο εγγυημένο ποσό

$$(216 € + 108 € + 108 € + 54 €) * 6 = 2.916 €$$

οπότε αυτό το νοικοκυριό είναι δυνητικά επιλέξιμο για ένταξη στο πρόγραμμα σύμφωνα με το εισοδηματικό κριτήριο.

Σημειώστε ότι το **συνολικό εισόδημα** για το νοικοκυριό είναι στην πραγματικότητα **5.790 €**. Ωστόσο, επειδή η σύζυγος απέκτησε **2.000 €** σε καθαρό εισόδημα από «μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωνικού εργασιών ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασιών», το 20% εκ του ποσού των **2.000 €**, άλλως **400 €**, αφαιρέθηκε από το εισόδημα. Έτσι, το συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού είναι χαμηλότερο από το όριο, καθιστώντας αυτό το νοικοκυριό δυνητικά επιλέξιμο για ένταξη στο πρόγραμμα.

Σημειώστε ότι το εισόδημα υπολογίζεται προ φόρων, αλλά μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση.

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά ο ορισμός και οι εξαιρέσεις από τον υπολογισμό του εισοδήματος για την ένταξη στο πρόγραμμα:

Πίνακας 5: Βασικά χαρακτηριστικά των στοιχείων του Εισοδήματος	
Είδος εισοδήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Ακαθάριστο (προ φόρων και μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση) • Όλες οι πηγές εισοδήματος: εισόδημα από εργασία, γεωργικό εισόδημα, εισόδημα από μισθώματα, εισόδημα από κοινωνικές παροχές (όπως οικογενειακά επιδόματα, επίδομα ανεργίας κλπ.)
Εισόδημα που εξαιρείται	<ul style="list-style-type: none"> • Εισόδημα από τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας • Εισόδημα από επίδομα αναδοχής • Το 20% του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, καθώς και του ποσού από προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας • Η οικονομική ενίσχυση που χορηγείται στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149) σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών • το ειδικό βοήθημα της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α'79) που χορηγείται σε όσους εξέτισαν ποινή στέρησης της ελευθερίας τους • Το επίδομα που καταβάλλεται σε ανέργους δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α'88) • Το σύνολο του καθαρού εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας ή από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας για δύο (2) περιόδους ενίσχυσης στις περιπτώσεις αυτονόμησης φιλοξενούμενων σε ξενώνες μεταβατικής φιλοξενίας, ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας και σε υπνωτήρια, λόγω ένταξης στην αγορά εργασίας.
Περίοδος αναφοράς για τον Υπολογισμό του Εισοδήματος	Έξι μήνες πριν από τον μήνα υποβολής των αιτήσεων.

5. Διαδικασία Ένταξης στο Πρόγραμμα

Μέσω της διαδικασίας υποβολής της αίτησης καταγράφονται οι αρχικές πληροφορίες των αιτούντων. Επομένως, είναι καίριας σημασίας όλοι όσοι εμπλέκονται στη διαδικασία αυτή να γνωρίζουν πολύ καλά όχι μόνο τη διαδικασία, αλλά επίσης και τον τύπο και τη μορφή της πληροφόρησης που ζητείται στην αίτηση.

Πού υποβάλλεται η αίτηση: στους δήμους, στα Κέντρα Κοινότητας, ή απευθείας από τον αιτούντα.

Ποιος θα πρέπει να υποβάλει την αίτηση: ο υπόχρεος υποβολής φορολογικής δήλωσης ή ο/η σύζυγος ή το μέλος συμφώνου συμβίωσης του υπόχρεου υποβολής φορολογικής δήλωσης.

Ποιος θα πρέπει να υπογράψει το έντυπο συναίνεσης: όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού, συμπεριλαμβανομένων και των φιλοξενουμένων μελών. Υπογραμμίζεται ότι το έντυπο συναίνεσης πρέπει να φέρει θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής (για όλα τα ενήλικα μέλη πλην του αιτούντος/της αιτούσας που υποβάλει την αίτηση **με αυτοπρόσωπη παρουσία** καθώς και λοιπών ενήλικων μελών του νοικοκυριού εφόσον προσέρχονται επίσης αυτοπροσώπως).

5.1. Υποβολή της Αίτησης

Αιτήσεις για το πρόγραμμα μπορούν να υποβληθούν ηλεκτρονικά, είτε μέσω των Δήμων, είτε μέσω των Κέντρων Κοινότητας ή από τους αιτούντες απευθείας, συμπληρώνοντας την αίτηση που διατίθεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα www.keaprogram.gr. Η προθεσμία για τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων είναι ανοιχτή και η αίτηση μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

- ✓ Σε περίπτωση που το νοικοκυριό απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα μέλη, η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά μόνο μέσω των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας.
- ✓ Οι μονογονεϊκές οικογένειες και τα νοικοκυριά με απροστάτευτα τέκνα υποβάλλουν αίτηση αποκλειστικά στους Δήμους και στα Κέντρα Κοινότητας.
- ✓ Στην περίπτωση των αστέγων, η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας.
- ✓ Τα νοικοκυριά στη σύνθεση των οποίων έστω ένα ενήλικο μέλος είναι αλλοδαπός, υποβάλλουν αίτηση αποκλειστικά στους Δήμους και στα Κέντρα Κοινότητας, **ΜΟΝΟ** στην περίπτωση που η άδεια διαμονής δεν δύναται να βεβαιωθεί ηλεκτρονικά μέσω διαλειτουργικότητας των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων.

Η μονάδα που υποβάλλει την αίτηση είναι το νοικοκυριό, τουτέστιν, συμπληρώνεται μια αίτηση από όλα τα ενήλικα άτομα που διαβιούν κάτω από την ίδια στέγη.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την οριστική υποβολή της αίτησης αποτελεί η **συμπλήρωση όλων των υποχρεωτικών πεδίων** της. Επιπλέον, οι αιτούντες δηλώνουν υποχρεωτικά στην αίτηση τα στοιχεία επικοινωνίας τους και συγκεκριμένα, διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και αριθμό κινητού τηλεφώνου.

Η αίτηση υποβάλλεται από τον ενήλικο υπόχρεο υποβολής φορολογικής δήλωσης ή τον/την σύζυγο ή το μέλος συμφώνου συμβίωσης του υπόχρεου υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος του νοικοκυριού και εφόσον έχει υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος από όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού. Σε περίπτωση που το νοικοκυριό απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά από τον υπόχρεο υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος ή τον/την σύζυγο ή το μέλος συμφώνου συμβίωσης του υπόχρεου υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος της φιλοξενούσας μονάδας, για όλα τα μέλη του νοικοκυριού. Στην περίπτωση συνιδιοκτησίας (όπου οι συνιδιοκτήτες συνοικούν μαζί), συνεννοικίας ή συμπαραχώρησης, η αίτηση υποβάλλεται από τον ένα εκ των συνιδιοκτητών, συνεννοικιαστών ή συμπαραχωρησιούχων και οι άλλοι προστίθενται ως μέλη.

5.1.1.α) Υποβολή της αίτησης απευθείας από τον αιτούντα:

Ο αιτών υποβάλλει ηλεκτρονικά την αίτηση μέσω του διαδικτυακού ιστότοπου του προγράμματος Ε.Ε.Ε., χρησιμοποιώντας τους προσωπικούς κωδικούς πρόσβασης στη φορολογική βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (τους ίδιους που χρησιμοποιεί για την υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος). Με την εισαγωγή των κωδικών πρόσβασης ο αιτών δηλώνει υπεύθυνα ότι συναινεί στην διασταύρωση των στοιχείων όλων των μελών του νοικοκυριού.

Ο αιτών συμπληρώνει υποχρεωτικά στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.). Όσα στοιχεία είναι διαθέσιμα μέσω διαλειτουργικότητας από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων εμφανίζονται προσυμπληρωμένα στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης και ο αιτών συμπληρώνει αυτά που τυχόν λείπουν.

Μετά τη συμπλήρωση της αίτησης και σε περίπτωση που δεν προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, ο αιτών δύναται να υποβάλει οριστικά την αίτηση.

Σε περίπτωση που προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, η αίτηση παραμένει σε εκκρεμότητα και ο αιτών υποχρεούται να προσκομίσει αποκλειστικά στο Δήμο ή στο Κέντρο Κοινότητας διαμονής του, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε περίπτωση που νοικοκυριό περιλαμβάνει ενήλικα μέλη που υποβάλλουν φορολογική δήλωση ξεχωριστά από τον κύριο αιτούντα (π.χ. ζευγάρια που έχουν παντρευτεί πρόσφατα και που δεν ζούσαν μαζί κατά το διάστημα της τελευταίας φορολογικής δήλωσης) η αίτηση **ΔΕΝ** μπορεί να υποβληθεί απευθείας από τον αιτούντα, αλλά πρέπει να συμπληρωθεί αποκλειστικά στους Δήμους ή στα Κέντρα Κοινότητας.

5.1.1.β) Υποβολή της αίτησης μέσω των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας:

Ο αιτών προσκομίζει στον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του Δήμου διαμονής του ή του Κέντρου Κοινότητας, υπογεγραμμένο από όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού (**ακόμα και στις περιπτώσεις μονοπρόσωπου νοικοκυριού**) το έντυπο συναίνεσης, που βρίσκεται αναρτημένο στον διαδικτυακό ιστότοπο του προγράμματος (ή μπορεί να αναζητηθεί στους δήμους ή στα Κέντρα Κοινότητας). Οι υπογραφές στο έντυπο συναίνεσης πρέπει να έχουν θεωρηθεί για το γνήσιο της υπογραφής (για όλα τα ενήλικα μέλη εκτός από τον αιτούντα που το προσκομίζει καθώς και λοιπών ενήλικων μελών του νοικοκυριού εφόσον προσέρχονται επίσης αυτοπροσώπως). Με το έντυπο συναίνεσης τα μέλη του νοικοκυριού συναινούν στο σύνολο των διασταυρώσεων που θα πραγματοποιηθούν για την επιβεβαίωση των στοιχείων τους.

- ✓ Σημειώνεται ότι εάν η αίτηση αφορά και φιλοξενούμενους, το έντυπο συναίνεσης υπογράφεται υποχρεωτικά και από όλα τα ενήλικα φιλοξενούμενα μέλη και στα αντίστοιχα πεδία του συμπληρώνονται υποχρεωτικά ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ).
- ✓ Το ανωτέρω ισχύει και για συνιδιοκτήτες που διαμένουν μαζί, συνεννοικιαστές και συμπαραχωρησιούχους.

Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας ενημερώνει τον αιτούντα για όσα στοιχεία έχουν προσυμπληρωθεί και είναι διαθέσιμα μέσω διαλειτουργικότητας από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Ο αιτών επισημαίνει τα στοιχεία που λείπουν.

Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος, αφού συμπληρώσει τα στοιχεία της αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, εκτυπώνει την πλήρη αίτηση με τα δηλωθέντα στοιχεία.

Η εκτυπωμένη αίτηση υπογράφεται από τον αιτούντα, πριν την οριστική της υποβολή και φυλάσσεται στο φυσικό αρχείο από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο. Με την υπογραφή του ο αιτών δηλώνει ότι επιβεβαιώνει το περιεχόμενο της αίτησης και σε περίπτωση που δεν προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων η αίτηση δύναται να υποβληθεί οριστικά.

Σε περίπτωση που προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, η αίτηση παραμένει σε εκκρεμότητα και ο αιτών υποχρεούται να προσκομίσει στο Δήμο ή στο Κέντρο Κοινότητας κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό για την τεκμηρίωση της πραγματικής κατάστασης.

- ✓ **Υπογραμμίζεται ότι η αίτηση μπορεί να αποθηκευτεί σε πρόχειρη μορφή, σε περίπτωση που δεν έχει συμπληρωθεί πλήρως, μέχρι το τέλος του μήνα που δημιουργήθηκε (ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ!** Αίτηση η οποία δημιουργήθηκε στις 2 Ιουλίου μπορεί να παραμείνει αποθηκευμένη σε πρόχειρη μορφή μέχρι τις 31 Ιουλίου. Τον Αύγουστο πρέπει να δημιουργηθεί εκ νέου). Τα άτομα θα έχουν πρόσβαση στην αίτηση που έχουν αποθηκεύσει σε πρόχειρη μορφή και θα μπορούν να την ενημερώνουν χρησιμοποιώντας τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) ή μέσω των υπαλλήλων των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας.

5.1.2. Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών

Οι **εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι** του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας ελέγχουν τα δικαιολογητικά και βεβαιώνουν την αποδοχή ή τη μη αποδοχή των δηλωθέντων στην αίτηση, επιλέγοντας το αντίστοιχο πεδίο της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Εν συνεχεία, υποβάλλουν οριστικά την αίτηση και τηρούν φυσικό αρχείο των δικαιολογητικών κάθε νοικοκυριού.

5.1.3. Εκτύπωση της πράξης έγκρισης μετά την οριστική υποβολή και έγκριση της αίτησης

Μετά την οριστική υποβολή, και σε περίπτωση που η αίτηση εγκριθεί, **η πράξη έγκρισης εκτυπώνεται σε ένα αντίτυπο, το οποίο παραλαμβάνεται από τον αιτούντα.**

5.2. Επεξεργασία της αίτησης

Η επιλογή των δικαιούχων γίνεται με βάση:

- α)** τα δηλωθέντα από τον αιτούντα στοιχεία,
- β)** τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις ως προς αυτά,
- γ)** τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, όπου αυτά απαιτούνται.

Σε περίπτωση που μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της αίτησης το νοικοκυριό πληροί τα κριτήρια υπαγωγής στο πρόγραμμα και υπάρχει ταύτιση των δηλωθέντων στοιχείων με αυτά που προκύπτουν από τις διασταυρώσεις, η αίτηση γίνεται δεκτή και σημαίνεται αυτομάτως με την ένδειξη «Εγκεκριμένη».

Σε περίπτωση που μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της αίτησης το νοικοκυριό δεν πληροί τα κριτήρια υπαγωγής στο πρόγραμμα ή προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, η αίτηση σημαίνεται αυτομάτως με την ένδειξη «Μη έγκριση». Οι λόγοι της απόρριψης αναγράφονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ε.Ε.Ε..

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε περίπτωση που διαπιστωθεί, μέσω των μηνιαίων διασταυρώσεων, ότι μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της, η αίτηση έχει εγκριθεί χωρίς να πληρούνται κάποια από τα κριτήρια που ορίζονται στην παρούσα απόφαση ΚΥΑ του προγράμματος, η πράξη έγκρισης ανακαλείται αυτομάτως. Οι λόγοι της ανάκλησης αναγράφονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ε.Ε.Ε.

Οι πράξεις έγκρισης, απόρριψης, αναστολής, ανάκλησης και καταλογισμού κοινοποιούνται στον δικαιούχο, σύμφωνα με το άρθρο 46 του ν.4520/2018 (Α'30) και φέρουν την υπογραφή του αρμοδίου οργάνου του ΟΠΕΚΑ. Κατά των ανωτέρω πράξεων επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 46 του ν.4520/2018 (Α'30) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν.4756/2020 (Α'235).

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η εγκεκριμένη αίτηση δύναται να τροποποιηθεί καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος αποκλειστικά για τη διόρθωση των στοιχείων επικοινωνίας, της διεύθυνσης αλληλογραφίας, του αριθμού τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) ή των πεδίων διασύνδεσης με τις λοιπές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες.

6. Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Τα έγγραφα που θα υποβληθούν στους Δήμους ή στα Κέντρα Κοινότητας είναι τα εξής:

1. Σε περίπτωση που η **μόνιμη κατοικία διαμονής** του νοικοκυριού είναι διαφορετική από αυτήν που εμφανίζεται από τα αποτελέσματα των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων, απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικού που τεκμηριώνει τη μεταβολή.
Συγκεκριμένα:
 - α) για διαμονή σε ιδιόκτητη κατοικία, απαιτείται η προσκόμιση συμβολαίου που τεκμηριώνει την ιδιοκτησία και λογαριασμού ΔΕΚΟ ή δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης με απαραίτητο στοιχείο την αντιστοιχία της διεύθυνσης με την επωνυμία του αιτούντος,
 - β) για διαμονή σε ενοικιαζόμενη κατοικία, η προσκόμιση αντιγράφου ηλεκτρονικού μισθωτηρίου και λογαριασμού ΔΕΚΟ ή δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης με απαραίτητο στοιχείο την αντιστοιχία της διεύθυνσης με την επωνυμία του αιτούντος,
 - γ) για διαμονή σε δωρεάν παραχωρημένη κατοικία, να έχει δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και λογαριασμός ΔΕΚΟ ή δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης στο όνομα του παραχωρησιούχου με απαραίτητο στοιχείο την αντιστοιχία της διεύθυνσης με την επωνυμία του αιτούντος.
2. Στην περίπτωση των **αστέγων**, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης χρήσης των υπηρεσιών από Υπνωτήριο ή Ξενώνα Μεταβατικής Φιλοξενίας ή Ξενώνα γυναικών θυμάτων βίας ή βεβαίωση από την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας ότι διαμένει στο δρόμο ή σε ακατάλληλο κατάλυμα.
3. Στην περίπτωση **αυτονόμησης αστέγων** από Υπνωτήριο ή Ξενώνα Μεταβατικής Φιλοξενίας ή Ξενώνα γυναικών θυμάτων βίας και για την εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 2 της ΚΥΑ απαιτείται: αα) βεβαίωση λήξης φιλοξενίας λόγω αυτονόμησης και ββ) σύμβαση εργασίας και αναγγελία πρόσληψης μισθωτού ή απασχόλησης σε προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα εργασίας.
4. Σε περίπτωση που η **σύνθεση του νοικοκυριού** είναι διαφορετική από αυτήν που εμφανίζεται από τα αποτελέσματα των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων, απαιτείται η προσκόμιση οποιουδήποτε επίσημου δικαιολογητικού τεκμηριώνει τη μεταβολή (π.χ. πιστοποιητικό γέννησης, αντίγραφο ληξιαρχικής πράξης θανάτου κτλ).
5. Σε περίπτωση που οποιοδήποτε **περιουσιακό στοιχείο** έχει μεταβληθεί σε σχέση με ό,τι εμφανίζεται από τα αποτελέσματα των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων **λόγω κατάσχεσης ή καταστροφής**, απαιτείται η προσκόμιση επίσημου δικαιολογητικού που τεκμηριώνει τη μεταβολή.
ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν υπάρχει η δυνατότητα προσκόμισης δικαιολογητικών για τεκμηρίωση μεταβολής περιουσιακών στοιχείων λόγω αγοράς, πώλησης ή μεταβίβασης.
ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν υπάρχει η δυνατότητα προσκόμισης δικαιολογητικών για τεκμηρίωση μεταβολής στους **τόκους καταθέσεων** του νοικοκυριού.
6. Σε περίπτωση που ο αιτών ή ενήλικο μέλος του νοικοκυριού **είναι αλλοδαπός** και η άδεια διαμονής δεν δύναται να βεβαιωθεί ηλεκτρονικά μέσω διαλειτουργικότητας των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων, απαιτείται η προσκόμιση άδειας διαμονής σε ισχύ ή η βεβαίωση κατάθεσης αιτήματος ανανέωσης της.
ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν μπορούν να αιτηθούν οι: i) αιτούντες διεθνούς προστασίας (αιτούντες άσυλο), ii) κάτοχοι ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής και iii) όσοι έχουν αιτηθεί για αρχική έκδοση (και όχι ανανέωση) άδειας διαμονής.

7. Σε περίπτωση νοικοκυριού με ανήλικα τέκνα για τα οποία συντρέχουν οι **προϋποθέσεις φοίτησης στην υποχρεωτική εκπαίδευση**, όπως αυτές ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, απαιτείται αφενός η εγγραφή τους στο σχολείο για το τρέχον σχολικό έτος, αφετέρου η επαρκής φοίτησή τους για το αμέσως προηγούμενο σχολικό έτος, προκειμένου τα εν λόγω νοικοκυριά να υποβάλουν αίτηση στο Ε.Ε.Ε. Η τελευταία προϋπόθεση θεωρείται ότι συντρέχει όταν το ανήλικο μέλος δεν υποχρεούται να επαναλάβει την ίδια τάξη λόγω του αριθμού των απουσιών του. Σε περίπτωση που η εγγραφή και η επάρκεια φοίτησης δεν δύναται να βεβαιωθούν ηλεκτρονικά μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης από τον Διευθυντή ή Προϊστάμενο της σχολικής μονάδας.

Η πιστοποίηση της επαρκούς φοίτησης των ανήλικων μελών του νοικοκυριού, για το αμέσως προηγούμενο σχολικό έτος, ζητείται για πρώτη φορά μετά την ολοκλήρωση του διδακτικού έτους 2021-2022. Η εγγραφή σε σχολείο του ανήλικου μέλους του νοικοκυριού, για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις φοίτησής του στην υποχρεωτική εκπαίδευση, ως προϋπόθεση καταβολής του επιδόματος, απαιτείται για πρώτη φορά για το σχολικό έτος 2021-2022.

Σε περίπτωση που η εγγραφή και η επάρκεια φοίτησης δεν δύναται να βεβαιωθούν ηλεκτρονικά μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης από τον Διευθυντή ή Προϊστάμενο της σχολικής μονάδας.

Στις περιπτώσεις νοικοκυριών με παιδιά με αναπηρία, που αιτούνται για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις επαρκούς φοίτησης για το προηγούμενο σχολικό έτος ή/και εγγραφής για το τρέχον, θα ζητείται είτε αίτημα προς είτε αξιολογική έκθεση από το αρμόδιο Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.ΔΑ.Σ.Υ.), ως προϋπόθεση αίτησης για τα ανωτέρω επιδόματα, χωρίς να επιβάλλεται εξάμηνη ποινή αποκλεισμού.

Η πορεία και η εξέλιξη του αιτήματος προς το ΚΕ.ΔΑ.Σ.Υ., καθώς και η εφαρμογή της σχετικής αξιολογικής έκθεσης, θα παρακολουθείται και θα υποστηρίζεται από τους αρμόδιους επαγγελματίες της Κοινωνικής Υπηρεσίας ή/και του Κέντρου Κοινότητας του αρμόδιου δήμου (π.χ. Κοινωνικός Λειτουργός, Παιδαγωγός, Ψυχολόγος, κ.λπ.). Σε περίπτωση που οι προαναφερόμενοι επαγγελματίες κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής της αξιολογικής έκθεσης του ΚΕ.ΔΑ.Σ.Υ., εκτιμούν ότι ανατιολόγητα δεν ακολουθείται το προτεινόμενο πλαίσιο στήριξης, δύναται να μην αποδεχθούν επόμενη αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα μέχρι την έναρξη υλοποίησης του πλαισίου αυτού (π.χ. μέχρι την εγγραφή σε σχολική μονάδα ειδικής αγωγής).

7. Υποχρεώσεις της ωφελούμενης μονάδας

Οι δικαιούχοι και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού:

- ✓ Υποβάλλουν Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος κάθε έτος.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η υποβολή Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης στο Ε.Ε.Ε. Η συγκεκριμένη προϋπόθεση δεν δύναται να παρακαμφθεί ούτε για τις περιπτώσεις αιτούντων που δεν είναι υπόχρεοι υποβολής Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος.
- ✓ Εφόσον δύνανται να εργαστούν υποχρεούνται:
 - να εγγράφονται, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, στο μητρώο ανέργων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τον μήνα έγκρισης της αίτησης τους,
 - να ανανεώνουν την κατάσταση ανεργίας τους, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο της Δ.ΥΠ.Α.,
 - υπό την επιφύλαξη λόγων ανωτέρας βίας, να επισκέπτονται όποτε κληθούν, σε προκαθορισμένη από τη Δ.ΥΠ.Α. ημερομηνία, τα Κ.Π.Α.2 που εξυπηρετούν το Δήμο διαμονής τους και να συνεργάζονται με τους εργασιακούς συμβούλους για την παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης προσέγγισης,
 - να αποδέχονται κάθε προτεινόμενη κατάλληλη θέση εργασίας όπως αυτή ορίζεται από το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο τη Δ.ΥΠ.Α., ή τη συμμετοχή σε κάθε δράση προώθησης στην εργασία, όπως δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης, συμβουλευτικής και επιχειρηματικότητας.
- ✓ Εφόσον εργάζονται οφείλουν να μην παραιτούνται εκούσια και αναιτιολόγητα από την εργασία τους.
- ✓ Συναινούν στη διενέργεια κοινωνικής έρευνας και σε κατ' οίκον επισκέψεις από αρμόδιους υπαλλήλους των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας για επιτόπια επαλήθευση της σύνθεσης και των συνθηκών διαβίωσης του νοικοκυριού.
- ✓ Αποδέχονται και ανταποκρίνονται σε σχετική ειδοποίηση για την παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης προσέγγισης, όπως ψυχοκοινωνικής στήριξης, επαγγελματικής συμβουλευτικής καθοδήγησης κ.ο.κ. από ειδικευμένους υπαλλήλους της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου διαμονής τους, των Κέντρων Κοινότητας και των ΚΠΑ της Δ.ΥΠ.Α..
- ✓ Οι κηδεμόνες των ανήλικων μελών του νοικοκυριού υποχρεούνται να εξασφαλίζουν την φοίτηση αυτών στην υποχρεωτική εκπαίδευση.
- ✓ Ενήλικα μέλη του νοικοκυριού έως 45 ετών που δεν έχουν ολοκληρώσει τη φοίτησή τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση υποχρεούνται κατόπιν σχετικής ειδοποίησης, είτε να συμμετάσχουν στις εξετάσεις απόκτησης απολυτηρίου δημοτικού σχολείου είτε να εγγραφούν σε: (α) σχολεία δεύτερης ευκαιρίας ή στα παραρτήματα αυτών και (β) εσπερινά γυμνάσια.
- ✓ Υποβάλουν αίτημα ανάκλησης της πράξης έγκρισης στις περιπτώσεις β', γ', δ' και ε', του κεφαλαίου 10 του παρόντος Οδηγού (βλ. και παρ. 1, περ. β', γ', δ' και ε', του άρθρου 11 της ΚΥΑ).
- ✓ Τροποποιούν τα στοιχεία επικοινωνίας, τη διεύθυνση αλληλογραφίας, τον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) και τα πεδία διασύνδεσης με τις λοιπές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες, σε περίπτωση που προκύψει αλλαγή μετά την έγκριση της αίτησης για το πρόγραμμα.
- ✓ Συμπεριλαμβάνουν όλες τις αλλαγές που αναφέρθηκαν κατά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων στην επόμενη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

8. Χρόνος, τρόπος και διάρκεια καταβολής

Η καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης πραγματοποιείται κατόπιν αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 6 της κ.υ.α. και έχει διάρκεια έξι μήνες.

Η εισοδηματική ενίσχυση καταβάλλεται μηνιαίως με πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, ο οποίος τηρείται υποχρεωτικά σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα και συμμετέχει στο πρόγραμμα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η ενίσχυση δεν καταβάλλεται εάν ο αιτών δεν έχει δηλώσει στην αίτηση για ένταξη στο Ε.Ε.Ε. αριθμό τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) στον οποίο είναι δικαιούχος ή συνδικαιούχος. Για τη διασφάλιση της ομαλής έκβασης των πληρωμών συστήνεται οι δικαιούχοι πριν την ολοκλήρωση της αίτησης για το Ε.Ε.Ε., να μεταβαίνουν σε τραπεζικό κατάστημα για την επικαιροποίηση των στοιχείων του τραπεζικού τους λογαριασμού και ιδιαιτέρως την αντιστοίχιση IBAN με ΑΦΜ.

Σε περίπτωση που το συνολικό καταβαλλόμενο ποσό είναι ίσο με ή υπερβαίνει τα 100 Ευρώ ανά μήνα, ποσοστό 50% δαπανάται αποκλειστικά μέσω χρήσης προπληρωμένης τραπεζικής κάρτας του δικαιούχου, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς κανένα περιορισμό για οποιαδήποτε αγορά, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών αγορών ή πληρωμή. Δεν υπάρχει δυνατότητα ανάληψης μετρητών από την προπληρωμένη τραπεζική κάρτα. Για το υπόλοιπο 50% υπάρχει η δυνατότητα ανάληψης μετρητών, μέσω τραπεζικού καταστήματος του πιστωτικού ιδρύματος που ο δικαιούχος τηρεί λογαριασμό ή/και μέσω χρεωστικής κάρτας, από Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ΑΤΜ) των πιστωτικών ιδρυμάτων. Για τους σκοπούς του προγράμματος και μόνο, οι δικαιούχοι δεν επιβαρύνονται με κόστη συναλλαγών από τη χρήση των ανωτέρω καρτών, με την εξαίρεση των συναλλαγών αναλήψεων μετρητών από ΑΤΜ άλλης τράπεζας, από εκείνη στην οποία τηρεί λογαριασμό ο δικαιούχος.

Το δικαίωμα στην καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης ισχύει από την 1η ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν κατά τον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν κατά το μήνα Φεβρουάριο, το δικαίωμα στην εισοδηματική ενίσχυση ισχύει για το σύνολο του μήνα Μαρτίου. Έτσι, ανεξάρτητα από το αν η αίτηση υποβληθεί π.χ. στις 5 ή στις 25 Φεβρουαρίου, η καταβολή του Ε.Ε.Ε. θα αφορά το μήνα Μάρτιο και θα πραγματοποιηθεί την τελευταία ημερολογιακή εργάσιμη ημέρα του Μαρτίου.

Το ελάχιστο ποσό που καταβάλλεται είναι 10 Ευρώ ανά μήνα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Αν το εγκεκριμένο ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης είναι π.χ. 6 Ευρώ, το ποσό που θα καταβληθεί είναι 10 Ευρώ.

Μετά την πάροδο **έξι μηνών** από την έκδοση της πράξης έγκρισης, ο δικαιούχος δύναται να επανυποβάλει αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Αν η καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης ξεκινήσει τον μήνα Μάρτιο (για τις αιτήσεις που θα εγκριθούν το μήνα Φεβρουάριο), και εφόσον δεν συντρέξουν στο μεταξύ λόγοι διακοπής της, η καταβολή του Ε.Ε.Ε. θα γίνει μέχρι και τον μήνα Αύγουστο του ίδιου έτους. Η ωφελούμενη μονάδα θα πρέπει να επανυποβάλει αίτηση τον ίδιο μήνα (δηλαδή τον Αύγουστο) προκειμένου να εξακολουθήσει να λαμβάνει την εισοδηματική ενίσχυση.

9. Αναστολή καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης

1. Η καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης του Ε.Ε.Ε. αναστέλλεται **αυτοδικαίως**, εάν μέσω των διασταυρώσεων που διενεργεί η Η.ΔΙ.ΚΑ. Α.Ε. ή από έγγραφα στοιχεία που περιέχονται στο αρμόδιο όργανο του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας ή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. προκύπτει αναντιστοιχία ανάμεσα σε όσα δηλώθηκαν στην αίτηση και στην πραγματική κατάσταση του νοικοκυριού. Ο δικαιούχος ειδοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω γραπτού μηνύματος στον αριθμό κινητού τηλεφώνου που έχει δηλώσει, για την αναστολή της καταβολής.
2. Τα αρμόδια όργανα του Δήμου, του Κέντρου Κοινότητας, όποτε κρίνουν ότι απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης, διεξάγουν κοινωνική έρευνα και καλούν τους δικαιούχους να παράσχουν διευκρινίσεις. Οι δικαιούχοι δύνανται να προσκομίσουν κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό που τεκμηριώνει τα δηλωθέντα στην αίτηση έως το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από την ημερομηνία αναστολής.
3. Αν μετά τη διερεύνηση της υπόθεσης, δεν επιβεβαιωθεί η αναντιστοιχία μεταξύ των δηλουμένων στην αίτηση στοιχείων και της πραγματικής κατάστασης του νοικοκυριού κατά το μήνα υποβολής της αίτησης, η παροχή καταβάλλεται αναδρομικά. Σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί η αναντιστοιχία, η πράξη έγκρισης ανακαλείται.

10. Ανάκληση της πράξης έγκρισης

Η πράξη έγκρισης στο Ε.Ε.Ε. ανακαλείται από τον δικαιούχο ή οποιοδήποτε μέλος της ωφελούμενης μονάδας, με την υποβολή εντύπου ανάκλησης στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας του τόπου διαμονής:

α) Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση, το νοικοκυριό δεν δύναται να υποβάλει εκ νέου αίτηση πριν την πάροδο έξι μηνών από τον μήνα έγκρισης της τελευταίας αίτησης.

β) Υποχρεωτικά εντός του μήνα έγκρισης, σε περίπτωση που μετά την υποβολή και εντός του ίδιου μήνα, μεταβληθεί η σύνθεση του νοικοκυριού ή η κατάσταση διαμονής (ιδιοκτησία, μίσθωση, δωρεάν παραχώρηση) σε σχέση με τα δηλωθέντα στοιχεία.

γ) Υποχρεωτικά εντός του μήνα κατά τον οποίο το νοικοκυριό μετακομίζει στο εξωτερικό.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν διακόπτεται η καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης εάν η απουσία του δικαιούχου οφείλεται σε λόγους νοσηλείας σε θεραπευτήρια του εξωτερικού, ανεξάρτητα από τη χρονική διάρκεια αυτής.

δ) Υποχρεωτικά όταν εμπλέκεται ακούσια.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση δύναται να υποβάλει νέα αίτηση πριν την πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης έγκρισης.

ε) Υποχρεωτικά έως και τον επόμενο μήνα από εκείνον του θανάτου του δικαιούχου.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση εάν πρόκειται για πολυπρόσωπο νοικοκυριό αυτό δύναται να υποβάλει νέα αίτηση πριν την πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης έγκρισης. Η αίτηση δεν ανακαλείται στις περιπτώσεις που αποβιώσει μέλος νοικοκυριού.

Η πράξη έγκρισης στο Ε.Ε.Ε. ανακαλείται αυτοδίκαια:

1. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι ένα ή περισσότερα μέλη νοικοκυριού συμμετέχουν σε παραπάνω από μια αιτήσεις ή έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα με παραποιημένα στοιχεία. Σε αυτή την περίπτωση το νοικοκυριό δικαιούται να επανυποβάλει αίτηση για το πρόγραμμα μετά την πάροδο πέντε (5) ετών και με την προϋπόθεση ότι έχουν επιστραφεί τα αχρεωστήτως καταβληθέντα.

2. Εάν μετά την πάροδο της περιόδου αναστολής καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης επιβεβαιωθεί, η αναντιστοιχία μεταξύ των δηλουμένων στην αίτηση στοιχείων και της πραγματικής κατάστασης του νοικοκυριού

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση, α) αν το νοικοκυριό εξακολουθεί να πληροί τα κριτήρια του προγράμματος δικαιούται να επανυποβάλει αίτηση τον επόμενο μήνα αυτού της ανάκλησης, ή β) αν το νοικοκυριό δεν πληροί πλέον τα κριτήρια δικαιούται να επανυποβάλει αίτηση για το πρόγραμμα μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την ημερομηνία αναστολής. Εφόσον η αίτηση εγκριθεί τα επιστρεπτέα ποσά συμψηφίζονται στις επόμενες καταβολές.

3. Σε περίπτωση που δικαιούχος ή μέλος του νοικοκυριού, που δύναται να εργαστεί, δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που αφορούν τους δικαιούχους και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού, και συγκεκριμένα:

- ✓ Τις υποχρεώσεις που αφορούν στη Δ.ΥΠ.Α..
- ✓ Την υποχρέωση περί μη εκούσιας και αναιτιολόγητης παραίτησης από την εργασία τους.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση το νοικοκυριό έχει δικαίωμα επανυποβολής αίτησης από τον επόμενο μήνα από αυτόν κατά τον οποίο εκπληρώθηκαν οι ανωτέρω υποχρεώσεις.

4. Σε περίπτωση που δικαιούχος ή μέλος του νοικοκυριού δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που αφορούν τους δικαιούχους και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού, και συγκεκριμένα:
 - ✓ Συναίνεση στη διενέργεια κοινωνικής έρευνας και κατ' οίκον επισκέψεων.
 - ✓ Αποδοχή και ανταπόκριση σε σχετική ειδοποίηση για την παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης προσέγγισης.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση το νοικοκυριό έχει δικαίωμα επανυποβολής αίτησης από τον επόμενο μήνα από αυτόν κατά τον οποίο εκπληρώθηκαν οι ανωτέρω υποχρεώσεις.

5. Έως και τον επόμενο μήνα από εκείνον του θανάτου του δικαιούχου.
6. Σε περίπτωση εκ παραδρομής έγκρισης ή τεχνικής αστοχίας.
7. Εφόσον, κατόπιν τεσσάρων διαδοχικών εντολών πίστωσης, δεν έχει καταστεί δυνατόν να πιστωθεί η εισοδηματική ενίσχυση από τη ΔΙΑΣ Α.Ε. στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, με υπαιτιότητα του δικαιούχου.
8. Εάν η επόμενη δήλωση φορολογίας εισοδήματος δεν συμπεριλαμβάνει όλες τις αλλαγές που αναφέρθηκαν κατά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων.

11. Αχρεωστήτως καταβληθέντα – Αναδρομικότητα πληρωμών

1. Υπό την επιφύλαξη αυστηρότερων ποινών, που προβλέπονται στην κείμενη ποινική νομοθεσία, σε περίπτωση δήλωσης από τον αιτούντα ψευδών στοιχείων ή απόκρυψης αληθινών στην αίτηση ένταξης του στο Ε.Ε.Ε., με σκοπό τον προσπορισμό περιουσιακού οφέλους στον ίδιο ή σε τρίτο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 (Α' 75). Σε κάθε περίπτωση, μετά από αυτεπάγγελτη ή κατόπιν αναφοράς έρευνα, τα σχετικά στοιχεία παραπέμπονται στον αρμόδιο εισαγγελέα για την εξέταση των ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών των υπευθύνων.
2. Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά εάν δεν επιστραφούν αναζητούνται και καταλογίζονται, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΠΕΚΑ, σε βάρος όσων έλαβαν την εισοδηματική ενίσχυση του Ε.Ε.Ε. χωρίς να τη δικαιούνται. Τα ποσά αυτά είτε επιστρέφονται άτοκα είτε συμψηφίζονται σε επόμενες καταβολές. Για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στις παραγράφους 3, 5 και 6 του άρθρου 45 του ν. 4520/2018 (Α'30) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 50 του ν. 4997/2022 (Α'219). Σε περίπτωση μη επιστροφής τους αναζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).
3. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν έλαβε το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης που του αναλογεί εξαιτίας αμέλειας υπαλλήλου των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης ή εν γένει για λόγο που τεκμηριωμένα δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου, το ποσό καταβάλλεται αναδρομικά, μετά από σχετική εισήγηση του αρμόδιου υπαλλήλου προς τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.
4. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν έλαβε το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης εξαιτίας δήλωσης στην αίτηση για ένταξη στο Ε.Ε.Ε. αριθμού τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο δεν είναι δικαιούχος ή συνδικαιούχος ή αποτυχίας της ταυτοποίησης μέσω ΑΦΜ, το ποσό καταβάλλεται αναδρομικά, μετά από τη σχετική τροποποίηση της αίτησης και εφόσον δεν έχουν γίνει τέσσερις διαδοχικές αποτυχημένες προσπάθειες πίστωσης από τη ΔΙΑΣ Α.Ε.

Παράρτημα I: Εισηγήσεις για αναδρομική καταβολή ή αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων (αναστολή αίτησης από Κοινωνική Υπηρεσία ή Κέντρο Κοινότητας) και Ενδικοφανείς προσφυγές

Αναδρομική καταβολή αιτιολογείται σε περίπτωση διαπίστωσης λάθους από υπάλληλο Δήμου ή ΚΚ κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης ή εν γένει για λόγο που τεκμηριωμένα δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου.

Σε αυτές τις περιπτώσεις ο Δήμος ή το ΚΚ αποστέλλει εισήγηση **στην αρμόδια Διεύθυνση του ΟΠΕΚΑ (στην κεντρική υπηρεσία ή την αρμόδια περιφερειακή διεύθυνση)** του ΟΠΕΚΑ με ένδειξη «ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 12, ΠΑΡ. 3». Στην εισήγηση πρέπει να τεκμηριώνεται σαφώς ο λόγος της αναδρομικής καταβολής, καθώς και η ημερομηνία αυτής (επισυνάπτονται κατά περίπτωση τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την εισήγηση).

Οι εισηγήσεις για αναδρομικές καταβολές και αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στις περιπτώσεις αναστολών από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων ή τα Κέντρα Κοινότητας καθώς και οι ενδικοφανείς προσφυγές θα αποστέλλονται στις ακόλουθες διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των κατά τόπο αρμόδιων διευθύνσεων του ΟΠΕΚΑ.

Πίνακας Περιφερειακών Διευθύνσεων ΟΠΕΚΑ

Κεντρική Υπηρεσία- Διεύθυνση Παροχών Κοινωνικής Αλληλεγγύης	kea_evalotes@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Δυτικής Μακεδονίας*	pddm.kozani@opeka.gr o.galfa@opeka.gr l.anagnostou@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Κεντρικής Μακεδονίας	i.karavasilis@opeka.gr ch.petridis@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	pdamth.komotini@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Πελοποννήσου*	pdp.proniaka@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Δυτικής Ελλάδος	th.nikopoulos@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Ηπείρου*	g.giannakis@opeka.gr ch.maliokas@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Στερεάς Ελλάδας*	i.tagkouli@opeka.gr x.kontis@opeka.gr g.makka@opeka.gr paroxes.pdse@opeka.gr

Περιφερειακή Διεύθυνση Θεσσαλίας	pdth.pron_paroxes@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Κρήτης	m.simianaki@opeka.gr e.psaraki@opeka.gr

* **Ειδικά** για τις περιπτώσεις των Περιφερειακών Δ/νσεων **Ηπείρου, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου, οι ενδικοφανείς προσφυγές** αποστέλλονται στην Κεντρική Υπηρεσία του ΟΠΕΚΑ στο email: endika@opeka.gr

Παράρτημα II: Χορήγηση Κωδικών

Διαδικασία Χορήγησης/Επικαιροποίησης Κωδικών:

Διαδικασία χορήγησης/επικαιροποίησης κωδικών για την πλατφόρμα του Ε.Ε.Ε.

Οι εισηγήσεις για χορήγηση ή διακοπή κωδικών σε χρήστες ή επόπτες του προγράμματος «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα» θα αποστέλλονται αποκλειστικά στο email kkoin_support@opeka.gr το οποίο χειρίζεται ο κος Ευάγγελος Κατέρης. Ως προς τη διαδικασία χορήγησης κωδικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48 παρ. 2γ του ν.4520/2018, παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης, σε εξουσιοδοτημένους - διαπιστευμένους από τον Διοικητή του ΟΠΕΚΑ, ύστερα από πρόταση του Δημάρχου του οικείου ΟΤΑ α΄ βαθμού ή του εξουσιοδοτημένου οργάνου από τον Δήμαρχο.

Συγκεκριμένα οι Δήμοι που αιτούνται χορήγησης κωδικών οφείλουν να επισυνάπτουν: α) Την πρόταση του Δημάρχου (ή του εξουσιοδοτημένου οργάνου από τον Δήμαρχο) για χορήγηση κωδικών είτε σε ψηφιοποιημένο (σκαναρισμένο) έγγραφο στο e-mail του κ. Ευάγγελου Κατέρη είτε να το αποστέλουν σε έντυπη μορφή υπόψη του στον ΟΠΕΚΑ – Γενική Διεύθυνση Παροχών – Διεύθυνση Παροχών Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τμήμα Χορήγησης Οικονομικών Ενισχύσεων σε ευάλωτες ομάδες (Πατησίων 30, ΤΚ 10677). Επισημαίνεται ότι το έγγραφο αυτό θα είναι επίσημο και θα φέρει υποχρεωτικά αριθμό πρωτοκόλλου, ημερομηνία, τελικό υπογράφωντα, σφραγίδα κλπ και β) Συμπληρωμένο τον παρακάτω πίνακα με τα στοιχεία των εν δυνάμει χρηστών / εποπτών.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: Π.Ε.: ΔΗΜΟΣ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΤΜΗΜΑ:						
A/A	ΟΝΟΜΑ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ: ΧΡΗΣΤΗΣ/ΕΠΟΠΤΗΣ (ΧΡΗΣΤΗΣ: καταχώρηση στοιχείων αίτησης/ ΕΠΟΠΤΗΣ: καταχώρηση στοιχείων, τροποποίηση, αναστολή, ανάκληση αιτήσεων)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	EMAIL (με το οποίο έχετε πιστοποιηθεί ή επιθυμείτε να πιστοποιηθείτε ως χρήστης ή επόπτης)	ΕΙΧΑΤΕ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΤΗ/ΕΠΟΠΤΗ ΝΑΙ ΟΧΙ Σε καταφατική απάντηση σημειώστε το email με το οποίο είχατε πιστοποιηθεί
1.						
2.						

Παράρτημα III:

Ενδεικτικός Κατάλογος Εισοδημάτων/Επιδομάτων/Αποζημιώσεων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΕΕ
Διατροφή διαζυγίου	Ναι
Υποτροφίες	Ναι
Φοιτητικό επίδομα	Ναι
Κάλυψη ενοικίου σε φοιτητές του προγράμματος Erasmus	Ναι
Αμοιβή από πρακτική άσκηση φοιτητών	Ναι
Επίδομα κύησης - λοχείας (επίδομα μητρότητας)	Ναι
Επίδομα ομογενών	Ναι
Επίδομα στεγαστικής συνδρομής	Ναι
Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων	Ναι
Επίδομα θέρμανσης	Ναι
Αποζημίωση για ιατισμό-διατροφή-υπόδηση (εθνοφυλάκων - εθνοφρουρών)	Ναι
Αποζημιώσεις από ιδιωτικές ασφάλειες (ασφάλειες ζωής-συνταξιοδοτικά προγράμματα)	Ναι
Εφάπαξ χρηματική ενίσχυση τέκνων στρατιωτικών (ΒΟΕΑ)	Ναι
Αποζημιώσεις από τον ΕΛΓΑ	Ναι
Συντάξεις Εξωτερικού	Ναι
Έσοδα από πνευματικά δικαιώματα	Ναι
Εμβάσματα από το εξωτερικό	Ναι
Δωρεά χρηματικών ποσών	Ναι
Κάλυψη εξόδων μετακίνησης για συνδικαλιστικούς λόγους	Ναι
Κάλυψη εξόδων παράστασης προέδρων τοπικών συμβουλίων δήμων	Ναι
Κάλυψη εξόδων παράστασης δημοτικών συμβουλίων (για μετακίνηση, διατροφή, διαμονή)	Ναι
Έσοδα από τυχερά παιχνίδια	Ναι
Έσοδα από φορολοταρία	Ναι
Επίδομα ομογενών φοιτητών	Ναι
Εκλογική αποζημίωση	Ναι
Εισόδημα από επιστροφή χρημάτων από ΟΑΕΕ - πρώην ΤΕΒΕ	Ναι
Επίδομα φαντάρων	Ναι
Ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας από τη Δ.ΥΠ.Α.	Ναι
Εποχικό επίδομα (για δασεργάτες ή για άλλες κατηγορίες εργαζομένων με εποχική απασχόληση)	Ναι
Αποζημίωση απογραφής πληθυσμού - κατοικιών έτους 2021	Ναι
Κινούμαι ηλεκτρικά: άρθρο 62 του ν.4710/2020 (Α' 142)	Ναι
Εφάπαξ χρηματική παροχή ύψους 300 ευρώ που θα καταβάλει η ΔΥΠΑ σε μη επιδοτούμενους μακροχρόνια ανέργους που καταρτίζουν Ψηφιακό Ατομικό Σχέδιο Δράσης (Ψηφιακό ΑΣΔ) άρθρα 2 και 17 του ν. 4921/22 (Α' 75)	Ναι
Επίδομα ορεινών και μειονεκτικών περιοχών	Όχι
Επίδομα αποφυλάκισης	Όχι
Αποζημιώσεις από ιδιωτικές ασφάλειες (καταστροφή/αποκατάσταση ζημιών οικήματος - αυτοκινήτου/νοσοκομειακά)	Όχι
Επίδομα τοκετού	Όχι
Επιστροφή χρημάτων από τον ΕΟΠΥΥ (λογοθεραπείες, ακουστικά βαρηκοΐας, φυσιοθεραπείες, άλλου είδους θεραπείες)	Όχι
Έξοδα Κηδείας	Όχι
Απαλλαγή από δημοτικά τέλη - επιστροφή τελών από τους δήμους	Όχι
Μεταφορικό ισοδύναμο	Όχι
Εφάπαξ οικονομική ενίσχυση πληγέντων από φυσικές καταστροφές	Όχι
Επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων (άρθρο 65 του ν.4520/2018)	Όχι

Επίδομα Στέγασης	Όχι
Επιστροφή φόρου	Όχι
Επίδομα μετακίνησης μαθητών	Όχι
Επίδομα μετακίνησης που δίδεται σε άτομα που κάνουν αιμοκάθαρση	Όχι
Επιχορήγηση/Επιδότηση μέσω προγραμμάτων «Εξοικονόμηση κατ' οίκον» ή «Εξοικονομώ κατ' οίκον» ή «Εξοικονομώ – Αυτονομώ»	Όχι
Εισόδημα από απασχόληση λόγω ψυχικών παθήσεων εφόσον αυτό ενδείκνυται για λόγους ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης (άρθρο 23 του ν.4488/2017)	Όχι
Αυτασφάλιση	Όχι
Κοινωνικό μέρισμα	Όχι
Εξωιδρυματικό επίδομα τετραπληγίας	Όχι
Εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε μη επιδοτούμενους μακροχρόνια ανέργους βάσει του άρθρου 74 του ν.3746/2009 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 του ν.4554/2018	Όχι
Επίδομα γέννησης του ν.4659/2020	Όχι
Οικονομικά βοηθήματα βάσει του ν.3463/2006 (άρθρο 202 παρ.2 ν.3463/06, όπως συμπληρώθηκε από το άρθρο 51 του ν.4483/17 και τροποποιήθηκε από την παρ.2 του άρθρου 58 του ν.4795/21)	Όχι
Επίδομα σίτισης (ΑΕΝ) φοιτητών της σχολής Εμποροπλοιάρχων ύψους 600€ ετησίως (αντί τροφίμων)	Όχι
Χρήματα προερχόμενα από εκπαιδευτικά προγράμματα του ΑΣΔΑ (Αναπτυξιακός Σύλλογος Δυτικής Αθήνας)	Όχι
Ισόβια τιμητική παροχή στους Έλληνες οπλίτες λόγω της συμμετοχής τους στα γεγονότα της Κύπρου κατά τα έτη 1964, 1967 και 1974 άρθρο 95 του ν.4714/2020 (ΦΕΚ Α'148)	Όχι
Market pass: ν.5007/2022, αρ. 115 - οικονομική ενίσχυση για τους μήνες Φεβρουάριο 2023 έως και Ιούλιο 2023, για κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους αγορών ιδίως ειδών διατροφής - παρ. 10 δεν υπολογίζεται	Όχι
«Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης από τον κρατικό προϋπολογισμό με σκοπό την κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους των νοικοκυριών λόγω της σημαντικής αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή» (220) ευρώ για το μονομελές νοικοκυριό, αυξανόμενο κατά εκατό (100) ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού και έως χίλια (1000) ευρώ αγορών, αρ. 46 του ν.5045/2023	Όχι
«Υποστηρικτικά μέτρα των νέων ηλικίας δεκαοκτώ (18) και δεκαεννέα (19) ετών» ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ (youth pass), κατ' έτος, παρ. 7 του αρ. 47 του ν.5045/2023.	Όχι
Αποζημιώσεις ΕΛ.Γ.Α. λόγω των Θεομηνίων Daniel και Elias βάσει της παρ. 6 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 1494/341065/6-11-2023 (Β'6367) κ.υ.α.	Όχι
Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ευάλωτων νοικοκυριών κατά τον Δεκέμβριο 2023 (έκτακτες καταβολές) βάσει της παρ. 9 του άρθρου 118 του ν.5072/2023 (Α'198)	Όχι